

Høringsnotat

Høring af udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Styrket affaldstilsyn, håndhævelse af forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter og ophævelse af bestemmelser vedrørende etablering af genbrugsområder på genbrugspladser)

Lovforslaget blev sendt i høring den 18. juni 2024, og der var frist for høringssvar den 22. august 2024.

Høringsparter

Miljø- og Ligestillingsministeriet har modtaget 15 høringssvar fra organisationer, foreninger, virksomheder og offentlige myndigheder:

ARC

ARI - Affalds- og Ressourcecenter

Brancheforeningen Cirkulær

Biogas Danmark

Dansk Erhverv

Dansk Mode & Tekstil

DTL - Danske Vognmænd

Biogas Danmark

Forbrugerrådet Tænk

Frederiksberg Kommune

Genvindingsindustrien

International Transport Danmark (ITD)

Isobro

Kommunernes Landsforening (KL)

Københavns Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen

Læsning af høringssvar

Høringssvarene og høringssvar kan ses på Høringsportalen ved fremsættelse af lovforslaget.

Gennemgangen af høringssvarene og Miljø- og Ligestillingsministeriets bemærkninger hertil er samlet tematisk i tre overordnede temaer; For det første det styrkede affaldstilsyn, for det andet ecodesignforordningen vedrørende forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter og for det tredje genbrugshjørner. Dernæst er svar og bemærkninger delt i nummererede emner for hvert tema. Til sidst i høringssvar findes et opsamlingspunkt til de bemærkninger, som har mere generel karakter.

Det styrkede affaldstilsyn

Høringssvar omhandlende det styrkede affaldstilsyn, har berørt følgende emner:

1. Bemærkninger om hvilke anlæg, der er omfattet

2. Bemærkninger vedrørende grænsen for indhold af affald egnet til materialenyttiggørelse
3. Bemærkninger vedrørende kontrollen med affaldslæs
4. Bemærkninger vedrørende afvisningen af affaldslæs
5. Bemærkninger vedrørende underretning
6. Bemærkninger vedrørende indberetning

Ad 1 Bemærkninger om hvilke anlæg, der er omfattet

Brancheforeningen Cirkulær mener, at der skal være en klarere afgrænsning af, hvilke typer af affaldsbehandlingsanlæg der skal udføre modtagerkontrol, og i hvilket omfang.

Kommunernes Landsforening bemærker, at det er vigtigt, at det er tydeligt i lovforslaget og i bemærkninger, hvilke affaldsbehandlingsanlæg der er tale om. Det bemærkes, at der i lovforslaget står at, det drejer sig om affaldsbehandlingsanlæg der behandler affald med henblik på forbrænding eller genanvendelse, mens der i bemærkningerne alene står affaldsbehandlingsanlæg.

Miljø- og Ligestillingsministeriet har tilrettet lovforslaget, så det foreslås at der fastsættes bredere bemyndigelsesbestemmelser, således at affaldsbehandlingsanlæg er omfattet af bemyndigelsesbestemmelsen. Lovbemærkningerne er præciseret vedr. beskrivelsen af udmøntningen af reglerne bl.a. på henholdsvis affaldsforbrændingsanlæg og genanvendelsesanlæg. Bemærkninger giver ikke anledning til øvrige ændringer.

Ad 2: Bemærkninger vedrørende grænsen for indhold af affald egnet til materialenyttiggørelse

ARC bemærker, at det kan være vanskeligt for anlæggene at vurdere, hvorvidt affaldet ville være egnet til materialenyttiggørelse. Det er derfor vigtigt, at Miljøstyrelsens vejledning er udførlig og forholder sig indgående til typiske eksempler, samt at Miljøstyrelsen er tilgængelig ved behov for vejledning.

ARI bemærker, at det ikke kan lægges til grund, at der er overlap mellem usolgte forbrugerprodukter og affald egnet til materialenyttiggørelse. Ydermere er opfølgningen på for meget affald til materialenyttiggørelse og opfølgningen vedrørende usolgte forbrugerprodukter væsensforskellig, så der er et klart behov for, at forbrændingsanlæggene eksplicit skal kontrollere for begge dele og indberette begge dele eksplicit.

Dansk Erhverv opfordrer til at der fastsættes en lempelig grænseværdi ud fra to parametre; Den første parameter er at grænseværdien skal fastsættes så højt, at der kun indberettes så mange kontroller til Miljøstyrelsen, som det er muligt at gennemføre tilsyn med. Indberettes der mange flere afviste læs, end det kan gennemføres tilsyn med, bliver det et ineffektivt system, der ikke giver den ønskede effekt. En høj grænseværdi vil ligeledes sikre at det er de læs der er dårligst sorteret der bliver ramt

Dansk Mode & Tekstil opfordrer til dialog om fastsættelsen af grænseværdien for et affaldslæs indehold af affald egnet til materialenyttiggørelse, så denne afspejler virksomhedernes virkelighed.

Danske Vognmænd mener, at der som støtte for den visuelle kontrol og som vejledning fastlægges en grænse for indhold af genanvendelige fraktioner til vurdering af, om et læs skal afvises. Danske Vognmænd mener, at grænsen bør lægges på et forholdsvist lempeligt niveau, der kan skærpes gradvist.

Forbrugerrådet Tænk opfordrer tilsynet til at være opmærksom på kontaminering, herunder hvor kontaminering sker ved indsamlingsleddet for at undgå, at affald sendes nedad i affaldshierarkiet.

Frederiksberg Kommune opfordrer til, at der fastsættes fælles retningslinjer for, hvornår et affaldslæs skal afvises, og at det som minimum fremgår af de forskellige retningslinjer for modtagerkontrol, hvilke materialer der er genanvendelige, hvilke grænser der er for indhold af genanvendeligt affald pr. affaldslæs, samt hvordan mængden af genanvendeligt affald i et affaldslæs vurderes.

Genvindingsindustrien opfordrer til, at der i første omgang fastsættes en lempelig grænseværdi for, hvornår et affaldslæs indeholder for meget affald egnet til materialenyttiggørelse, og denne skal fastsættes så grænseværdien er så høj, at der kun indberettes så mange kontroller til Miljøstyrelsen, som det er muligt at gennemføre tilsyn med. Opfordrer endvidere til, at der udarbejdes en vejledning for tilsyn ved virksomheder, af vejledningen skal det bl.a. fremgå, hvad en rimelig frasorteringsgrad/tabsrate er for de enkelte affaldstyper.

ITD mener at der så vidt muligt bør fastsættes en vejledende grænse/tolerance for, hvor meget affald egnet til materialenyttiggørelse, der vil medføre, at et læs affald afvises af et forbrændingsanlæg. ITD hilser Miljøstyrelsens kommende vejledning om modtagekontrol og grænse for, hvor meget affald der er egnet til materialenyttiggørelse, velkommen. Vejledningen forventes anvendt af indsamlingsvirksomhed, som vil vejlede sine kunder om korrekt sortering af deres affald. ITD hilser guideline med billeder, tilgængeliggjort på mst.dk, velkommen, samt udtrykker tilfredshed med, at den kan blive central i forhold til eventuelle tvister mellem anlæg og indsamler/transportør/producent ved afvisning af et læs affald.

Kommunernes Landsforening bemærker, at grænsen for, hvornår et affaldslæs indeholder for meget genanvendeligt affald, skal fastsættes med omtanke for, at der kan være situationer, hvor det samlede læs er ødelagt pga. fejlsortering, eller omvendt, hvor en mindre andel er fejlsorteret, men stadig kan udsorteres. Det er vigtigt, at der med den nye kontrol følger en vejledning, der er anvendelig for anlæggene, når de fremadrettet skal føre kontrol. Grænsen bør fastsættes overordnet, og fysisk afvisning bør ske, hvis det samlede læs er egnet til materialenyttiggørelse, eller hvis det er proportionelt at sende affaldslæsset til udsortering.

Københavns Kommune bemærker, at der vil være behov for ensartede retningslinjer og vejledning til affaldsbehandlingsanlæggene angående vurdering af indholdet af affaldslæsset. Endvidere foreslår Københavns Kommune, at der indføres krav om minimumstørrelse på neddelte affaldselementer.

Miljø- og Ligestillingsministeriet gør opmærksom på, at der i affaldsbekendtgørelsen vil blive fastlagt de nærmere regler om modtagekontrol, samt at Miljøstyrelsen udarbejder en vejledning vedrørende modtagekontrol, samt at vejledningen vil blive sendt i ekstern høring.

Vejledningen vil bl.a. omhandle, hvor meget genanvendeligt affald der skal være i et affaldslæs, før det bør klassificeres som genanvendeligt. Vejledningen vil bl.a. tage højde for, at relativt små mængder vådt eller beskidt affald kan medføre, at fx pap- og papiraffald ikke kan genanvendes, hvormed hele affaldslæsset bedre egner sig til forbrænding. Andre affaldstyper såsom plast-, metal- og glasaffald kan i højere grad være tilsmudset med urenheder og fejlsorteringer uden at miste deres genanvendelige egenskaber. Da de fleste affaldslæs med restaffald må forventes i begrænset omfang at indeholde fejlsorteret affald, vurderes det hensigtsmæssigt med en bagatelgrænse, således at forbrændingsanlægget ikke pålægges at afvise affaldslæs, hvor et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse af affaldet potentielt ville kunne genanvendes.

Bemærkningerne har givet anledning til at slette en sætning, som kunne give et fejlagtigt indtryk af, at usolgte forbrugerprodukter altid vil være affald.

Ad 3 Bemærkninger vedrørende kontrollen med affaldslæs

ARC ser behov for en tæt og ensartet opfølgning fra MST, så det så vidt muligt sikres, at konkurrencen mellem anlæggene ikke betyder, at der nogle steder føres en mere lempelig kontrol. ARC understreger, at det er affaldsproducenternes ansvar, at deres affald er sorteret korrekt. Modtagekontrol hos affaldsforbrændingsanlæggene skal i denne forbindelse ses som en støtte til, at tilsynsmyndigheder kan sikre, at reglerne efterleves.

ARI anfører, at det er afgørende, at kontrollen bliver udført ensartet på tværs af alle affaldsforbrændingsanlæg, hvorfor det er centralt, at MST tilvejebringer et klart grundlag for kontrollen i form af bekendtgørelser, vejledninger og fotodokumentation. ARI anfører endvidere, at der bør tilvejebringes en national guideline i udførelse af kontrollen, hvilke oplysninger der skal efterspørges og hvilke oplysninger, der skal indberettes til MST, og at der alene efterspørges oplysninger, som skal indberettes videre til MST. ARI foreslår, at lovforslaget forholder sig til behov for supplerende miljøtilsyn ift. affald, som ikke kan eller er egnet til kontrol på affaldsenergianlæg (især mhp. byggeaffald). ARI finder det problematisk, at lovforslaget ikke indeholder en dækkende beskrivelse af den samlede styrkelse af affaldstilsynet. ARI opfordrer til, at alt erhvervsaffald, herunder fra kommunale virksomheder, og al udførelse af affaldsindsamling uanset om den udføres af private eller kommuner skal følge de samme regler om registrering. ARI anbefaler, at dobbeltkontroller bør ophøre, så kommunerne ikke længere både kan fungere som konkurrenceudsat kommunal aktør og myndighed overfor både egne virksomheder (kommunale institutioner) og kunder samt konkurrenternes kunder. ARI påpeger, at lovforslaget fint angiver, at erhvervsaffaldet omfatter 74 % af alt affald, men det oplyses ikke, at det er kommunerne, som indsamler de sidste 26 %, og kører næsten halvdelen af dette affald til forbrænding, hvilket igen betyder, at næsten halvdelen af alt affald, som køres til forbrænding, kommer fra kommunerne og spørger om halvdelen af al affald til forbrænding virkelig skal undtages kontrol. ARI kritiserer at MIM trods indvendinger fra affaldsbranchen gennem flere ændringer af affaldsbekendtgørelsen har fastholdt, at anmeldelser af byggeaffald skal sendes til de enkelte kommuner og ikke ministeriet på trods af, at byggeaffald omfatter 43 % af al landets affald og ofte håndteres på tværs af kommunegrænser. Der bør ske en registrering og indberetning af alle kontroller foretaget efter begrundet mistanke, således at MST får en mulighed for at rette op på eventuelle skævheder i vurderingen mellem anlæggene.

Brancheforeningen Cirkulær: Ser vanskeligheder ved, at der lægges op til regler om, at "affaldsbehandlingsanlæg, skal sikre, at affaldet er ledsaget af oplysninger om affaldets indhold af usolgte forbrugerprodukter", da det i blandede læs ikke er muligt at se, om der er usolgte forbrugerprodukter. De foreslår en anden formulering, der i højere grad lever op til, hvad der er praktisk muligt. Mener, at det er vigtigt, at der afsættes tilstrækkelige ressourcer til opfølgning og tilsyn på modtagne indberetninger. Spørger om det er rigtigt forstået, at omkostninger til tilsynsarbejdet ikke er medregnet i de økonomiske konsekvenser, fordi de skal gebyrfinansieres samt om de vurderede økonomiske konsekvenser for erhvervslivet alene er for forbrændingsanlæggene. Påpeger, at for anlæggene vil det estimerede tidsforbrug til indberetning forudsætte, at vi finder en IT-løsning, som passer til de IT-systemer som allerede i dag anvendes til styring og indberetning ved modtagekontrol.

Dansk Erhverv foreslår, at det indskrives i bemærkningerne til lovforslaget, at affald der har undergået en sortering ved godkendte affaldsbehandlere skal sikres rimelig adgang til affaldsforbrændingsanlæg uden risiko for at blive afvist i modtagekontrollen. Det skyldes, at Dansk Erhverv ser en udfordring i, at affald sorteret til forbrænding ved visuel vurdering nemt kan blive anset som egnet til genanvendelse. Det kan f.eks. være et læs kun med beskidt pap eller sorteret plastik, som ikke kan genanvendes. Dansk Erhverv nævner, at Miljøstyrelsen for plastik tidligere har vurderet at op mod 54 procent af det indsamlet husholdningsplast ikke bliver genanvendt. Derfor kan der forventes store mængder plast til forbrændingsanlæggene fra plastsorteringsanlæg, men problemstillingen vil også være relevant for andre affaldstyper. Dansk Erhverv opfordrer til, at der indføres kontrol ved anlæg for neddeling, fordi vurdering af indholdet af et affaldslæs efter neddeling ved visuel kontrol er stort set umuligt. Dansk Erhverv foreslår, at indsamlingsvirksomheder forpligtes til at bidrage med viden om, hvilke virksomheder affaldet, som indsamlingsvirksomhederne har indsamlet, kommer fra, hvorefter der kan føres tilsyn ved de pågældende virksomheder.

Danske Vognmænd mener, at indsatsen skal rettes mod den samlede modtagelse af affald til forbrænding, og dvs. både erhvervs- og husholdningsaffald samt importeret affald til forbrænding. Danske vognmænd gør opmærksom på, at kontrol med overvågningsbilleder af aflæsning i siloen kan være udfordrende, da nogle fraktioner kan være vanskelige at bedømme ud fra overvågningsbilleder. Danske Vognmænd ønsker at slå fast at affaldsindsamlerne ikke har direkte indflydelse på, om affaldsproducenterne overholder reglerne. Danske Vognmænd mener, at det er afgørende, at affaldsproducenterne får tilskyndelse til at sortere korrekt, og i den forbindelse må det fortsat være en myndighedsopgave at føre et tilstrækkeligt affaldstilsyn hos affaldsproducenterne. Danske Vognmænd mener, at opfølgende affaldstilsyn udelukkende skal anvendes, hvor det giver mening med henblik på at forebygge fejlsortering og undgå at genanvendeligt affald sendes til forbrænding, og at det i mange tilfælde ikke vil være hensigtsmæssigt at gøre hos en affaldsindsamler, men derimod affaldsproducenten, der er årsagen til, at læsset blev afvist. DTL foreslår i stedet, at affaldsindsamlere gennem sin kundekontrakt søger en dialogbaseret opfølgning over for affaldsproducenter, og at det fortsat må være en myndighedsopgave at foretage affaldstilsyn hos affaldsproducerende virksomheder.

Forbrugerrådet Tænk er bekymret for, at affaldsbehandlingsanlæg har incitament til at modtage affald, som burde afvises, for at udfylde kapacitet på anlægget eller for at modtage renere fraktioner, der letter genanvendelsesprocesserne.

Frederiksberg Kommune: Appellerer til, at Miljøstyrelsen udfører fysiske tilsyn med, hvordan affaldsbehandlingsanlæggene udfører deres modtagerkontrol, og hvilken kvalitet kontrollen har.

Genvindingsindustrien bemærker, at der er en særlig udfordring ved, at afvisning skal ske på baggrund af en visuel vurdering efterfulgt af en egentlig klassificering af MST, når affaldet kommer fra affaldsbehandlingsanlæg, da den andel der går til forbrænding nemt kan blive anset som egnet til genanvendelse på billeder. Bemærker endvidere, at det er særligt problematisk, hvis restfraktionen efter sortering skal undergå samme modtagekontrol, som forbrændingseget affald der kommer direkte fra affaldskilden. Mener, at der er behov for, at der i lovbemærkningerne indskrives, at der i den videre udmøntning skal tages højde for, at affald der har undergået en sortering ved godkendte affaldsbehandlere skal sikres rimelig adgang til affaldsforbrændingsanlæg uden risiko for at blive afvist i modtagekontrollen.

ITD er bekymret for de øgede omkostninger, som den øgede kontrol kommer til at medføre for erhvervslivet. ITD er derfor fortalere for en risikobaseret kontrol, hvor ressourcerne til kontrol bruges på risikovirksomheder og dermed giver effektive resultater og mindre forbrænding. ITD ønsker et overblik over tilsynet med affaldsstrømmene i Danmark, omkostningerne til tilsyn, kontrol og overvågning og gevinsten herved med henblik på at nedjustere kontroltrykket på 5 procent. Vurderer anlægget, at en indsamlingsvirksomhed eller affaldsproducent har overtrådt reglerne, kan anlægget indberette og "sanktionere" virksomheden med et gebyrbelagt affaldstilsyn fra henholdsvis kommune eller Miljøstyrelsen. ITD mener, at det af vejledningen bør fremgå, hvordan indsamlingsvirksomhedens, transportørens eller affaldsproducentens retssikkerhed sikres i forbindelse med leveringen af forbrændingseget affald. Indsamlingsvirksomheder eller affaldsproducenter bør sikres dokumentation for anlæggets accept af affaldet, inden "bevismaterialet" blandes med andre leverandørers affald eller brændes. ITD bemærker endvidere at den opfølgende kontrol ude i virksomheden bør ske hurtigst muligt efter kontrollen på forbrændingsanlægget.

Københavns Kommune påpeger, at der er begrænsninger ved stikprøvekontroller og har erfaring med også at rette stikprøvekontroller mod affald egnet til materialenyttiggørelse, og påpeger desuden, at brug af kamera til at identificere fejlsorteringer stiller store krav til kvalitet af udstyr, og at det skal sikres, at der stilles ensartede krav til anlæggene og affaldsproducenterne. Desuden vil det understøtte målet, hvis anlæggene har ensartede retningslinjer for fastsættelse af gebyrer for kontrol af affald, som i øvrigt bør afspejle udgifterne ved korrekt behandling af affaldet. Opfordrer til, at udmøntningen af lovforslaget understøtter fysisk afvisning fremfor administrativ afvisning således, at det sikres at fejlsorteringer ikke tilføres selve forbrændingskedlen. Opfordrer til, at der stilles krav om egentlige stikprøveanlæg, så fejlsorteret affald kan omdirigeres til sortering.

Miljø- og Ligestillingsministeriet gør opmærksom på, at lovforslaget indeholder bemyndigelsesbestemmelser, som drejer sig om modtagekontrol på affaldsbehandlingsanlæg. Høringssvar der går udover de bemyndigelser, der etableres vedrørende modtagekontrollen, behandles ikke i nærværende høringsnotat.

Der vil i affaldsbekendtgørelsen vil blive fastlagt nærmere regler om modtagekontrol. Miljøstyrelsen udarbejder en vejledning vedrørende modtagekontrol, som vil blive sendt i

ekstern høring. Vejledningen vil bl.a. adressere grænsen for indhold af affald egnet til materialenyttiggørelse.

Miljø- og Ligestillingsministeriet gør opmærksom på, at det påtænkes at fastsætte regler om, at kontrollen skal udføres på minimum 5 procent af de affaldslæs, der modtages ugentligt. Det påtænkes endvidere at fastsætte, at anlæggene herudover skal føre kontrol ved konkret begrundet mistanke.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at det er nødvendigt med fleksibilitet vedr. måden affaldsbehandlingsanlæggene kontrollerer et affaldslæs. Det er for eksempel ikke alle affaldsbehandlingsanlæg, der har mulighed for at sprede et affaldslæs ud på gulv.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker til kommentar vedrørende fastsættelse af gebyr for modtagekontrol, at der ikke er hjemmel til, at modtagekontrollen skal finansieres af et gebyr for kontrol med affald. I alt vurderes de nye krav til virksomheder, der driver affaldsforbrændingsanlæg, ikke at udgøre nogle større erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet kontrollen kan udføres i forbindelse med allerede pålagt modtagekontrol, og kravene til stikprøvekontrollen overstiger ikke kravene til modtagekontrollen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet mener, at det er væsentligt, at de virksomheder, der er ansvarlige for det affaldslæs, der sendes til et affaldsforbrændingsanlæg, er omfattet af affaldstilsyn. Når indsamlingsvirksomheder får overdraget ansvaret for affald, er de dermed også ansvarlige for det af indsamlingsvirksomhedens tilkørte affaldslæs. Regler vedr. overdragelse af ansvar for affald til indsamlingsvirksomheder, henhører til Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

Ad 4 Bemærkninger vedrørende afvisning

ARC mener, at muligheden for at give en administrativ afvisning udvander det konkrete, og risikerer at føre til misforståelser eller anklage om greenwashing. ARC foreslår derfor, at udtrykket administrativ afvisning i stedet beskrives som en indberetning om indhold af affald, der potentielt var egnet til materialenyttiggørelse. ARC foreslår endvidere at affald, der ved modtagekontrol på affaldsbehandlingsanlæg vurderes at være egnet til materialenyttiggørelse eller deponering, afvises og umiddelbart ledsages af en myndighedsanvisning til sortering eller anden egnet behandling. ARC forventer, at anlæggenes vurderinger i nogle tilfælde vil blive påklaget, og der vil være utilfredshed og evt. klage over anlæggets vurdering, der påfører den affaldsansvarlige omkostninger til tilsyn. ARC mener, at det bør gøres udtrykkeligt, at anlægget – forudsat at reglerne er fulgt - ikke kan gøres ansvarlige for den affaldsansvarlige virksomheds omkostninger - hverken direkte eller indirekte. Endvidere anser ARC det for essentielt, at afvisninger resulterer i en reelt styrket tilsynsindsats over for virksomheder, hvorfra der afvises affald.

ARC mener, at den manglende bemyndigelse vedr. afvisning på forbrændingsanlæg indirekte kan fremme aflevering til forbrænding frem for genanvendelse. ARC forstår på baggrund af dialog på høringsseminar den 27. juni 2024 forslaget sådan, at den nævnte forskel mellem affaldsenergianlæg og genanvendelsesanlæg ikke er tilsigtet. Hvis det imidlertid fastholdes, at afvisningen kun gælder for genanvendelsesanlæg, ønskes præciseret om usolgte forbrugerprodukter bestående af affald egnet til materialenyttiggørelse skal afvises. For at undgå at virksomheder bliver "kastebold" mellem anlæg, foreslås det, at det tydeliggøres, at MST er bemyndiget til at klassificere affald som

forbrændingseget, hvis affaldet kan modtages på affaldsenergianlæg uden tekniske eller miljømæssige problemer, og der i praksis ikke er genanvendelsesmuligheder.

ARI mener, at der er behov for klare rammer om kontrollen og afvisningen af usolgte forbrugerprodukter, og i nr. 1, stk. 9 bør afvisning på forbrændingsanlæg også eksplicit omfatte usolgte forbrugerprodukter.

Frederiksberg Kommune foreslår, at i de tilfælde, hvor der sker en fysisk afvisning af affald, at Miljøstyrelsen prioriterer at komme med udmeldinger om, hvordan affaldslæssene skal håndteres, således at en afvist transport ikke afleveres på et andet anlæg, men køres til sortering på et anlæg, der kan håndtere det.

Genvindingsindustrien mener, at det er uhensigtsmæssigt at der føres tilsyn med indsamlingsvirksomheden, hvis et læs affald afvises, da indsamlingsvirksomhederne som oftest ikke yderligere sorterer forbrændingseget affald, før det køres til forbrænding, og fordi de ikke har myndighed overfor de affaldsproducerende virksomheder.

ITD støtter op om bemyndigelsen til at fastsætte regler om forbrændingsanlæggenes pligt til at afvise affaldslæs, der indeholder en vis mængde affald egnet til materialenyttiggørelse og affaldsbehandlingsanlæggenes (genanvendelse) pligt til at afvise affald, som er usolgte forbrugerprodukter.

Københavns Kommune opfordrer til, at der ved udmøntningen fastsættes krav til at affaldsbehandlingsanlæg etablerer egentlige stikprøveanlæg, så fejlsorteret affald kan omdirigeres til sortering, fremfor at affaldslæsset bliver forbrændt efter en administrativ afvisning.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at der er lavet ændringer i lovforslaget, og at der foreslås en bemyndigelseshjemmel, hvorefter miljøministeren kan fastsætte regler om modtagelsen af affald hos virksomheder, der driver affaldsbehandlingsanlæg, herunder regler om virksomhedernes forpligtelser til at: 1) kontrollere affaldets indhold, 2) afvise modtagelsen af visse typer affald, 3) underrette affaldsproducenten eller affaldsindsamleren om foretagne kontroller, og 4) indberette oplysninger til brug for affaldstilsynsmyndigheden.

Bemærkninger giver i øvrigt ikke anledning til ændringer.

Ad 5 Bemærkninger vedrørende underretning

Brancheforeningen Cirkulær bemærker, at der i lovforslaget anvendes begrebet "underretning" af både affaldstilsynsmyndighed, affaldsproducent og affaldsindsamler. Samme begreber bør anvendes i bemærkningerne, hvor der enkelte steder i stedet står "indberetning" (side 22) eller "kontakte" (side 30). Ligeledes er affaldsindsamler ikke nævnt ved underretning på side 30 og 31. Det er vigtigt, at affaldsindsamleren også nævnes som i lovforslaget. Det er sjældent, at anlæggene ved, hvem producenten er. Endelig bemærkes, at "forbrændingssiloen" side 16 bør ændres til "affaldssiloen".

Danske Vognmænd bemærker, at proceduren for underretning af den pågældende affaldsindsamler ved afvisning af affaldslæs ved modtagerkontrol, og underretningen skal være hurtig, klar og være ledsaget af dokumentation for grundlaget for afvisningen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet indskrives i bemærkningerne til lovforslaget, at underretning bør ske i forbindelse med afvisning, eller hurtigst muligt efter, og korrigerer hhv. kontakte og indberetning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til yderligere tilretning.

Ad 6 Bemærkninger vedrørende indberetning

Frederiksberg Kommune mener, at det ved en administrativ afvisning af et affaldslæs vil være effektivt, at Miljøstyrelsen udsteder et fejlsorteringsgebyr.

Kommunernes Landsforening bemærker, at det bør fremgå tydeligt, hvem der er tilsynsmyndighed og hvornår. Endvidere bemærkes det, at det ikke fremgår tydeligt i lovforslaget, og det foreslås, at det skrives ind i § 48, stk. 10, at indberetning skal tilgå Miljøstyrelsen.

Københavns Kommune oplyser om, at omkring 97 pct. af byggeaffaldet fra virksomheder i København - inden aflevering til forbrænding - neddeles på en indsamlingsvirksomhed med forbehandlingsanlæg. Derfor opfordres til, at der fastsættes regler om, at indsamlingsvirksomheder med forbehandlingsanlæg forpligtes til at afgive oplysninger svarende til de oplysninger, som forbrændingsanlæg skal indberette til brug for tilsynet. Uden regler om, at også indsamlingsvirksomheder skal indberette oplysninger til brug for affaldstilsynsmyndigheden, er det ikke muligt for affaldstilsynsmyndigheden at føre tilsyn med de oprindelige affaldsproducenter. Grundlaget for kommunens fysiske tilsyn hos den oprindelige affaldsproducent kan – hvis indsamlingsvirksomheder tilpligtes af indberette oplysninger til brug for affaldstilsynsmyndigheden - i stedet være oplysninger baseret på affaldsmottagelsen på forbehandlingsanlægget. Imidlertid indeholder affaldsreglerne ikke hjemmel til, at kommunen (fremover Miljøstyrelsen) kan bede en indsamlingsvirksomhed med forbehandlingsanlæg, der har modtaget blandet byggeaffald, om dokumentation for, hvilken bygherre eller entreprenør, der har afleveret det blandede affald til virksomheden.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at det vil fremgå tydeligt, hvilken myndighed der skal modtage indberetninger i de regler, som skal udmønte lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Ecodesignforordningen

Høringssvar omhandlende destruktion af usolgte forbruger produkter har berørt følgende emner:

1. Virksomheder, der er omfattet af reglerne
2. Produkter, der er omfattet af reglerne
3. Affaldsdefinitionen
4. Generelt

Ad 1 Virksomheder, der er omfattet af reglerne

Forbrugerrådet Tænk mener, at mikro- og små virksomheder bør omfattes af forbuddet mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at det er fastsat i ecodesignforordningen, hvilke virksomheder, der omfattes af destruktionsforbuddet. Bemærkningen giver derfor ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Ad 2 Produkter, der er omfattet af reglerne

ARC bemærker, at det fremgår, at der sker bemyndigelse til at fastsætte regler for, at affaldsbehandlingsanlæg skal foretage kontrol og underrette affaldstilsynsmyndigheden om affaldets indhold af usolgte forbrugerprodukter. Imidlertid er det kun genanvendelsesanlæg, der skal afvise affald i form af usolgte forbrugerprodukter. ARC mener, at den manglende bemyndigelse vedr. afvisning på forbrændingsanlæg indirekte kan fremme aflevering til forbrænding frem for genanvendelse. ARC forstår på baggrund af dialog på høringsseminar den 27. juni 2024 forslaget sådan, at den nævnte forskel mellem affaldsenergianlæg og genanvendelsesanlæg ikke er tilsigtet. Hvis det imidlertid fastholdes, at afvisningen kun gælder for genanvendelsesanlæg, ønskes præciseret om usolgte forbrugerprodukter bestående af affald egnet til materialenyttiggørelse skal afvises. For at undgå at virksomheder bliver "kastebold" mellem anlæg, foreslås det, at det tydeliggøres, at Miljøstyrelsen er bemyndiget til at klassificere affald som forbrændingsegnet, hvis affaldet kan modtages på affaldsenergianlæg uden tekniske eller miljømæssige problemer, og der i praksis ikke er genanvendelsesmuligheder. Det kan f.eks. vedrøre uhygiejnisk affald eller affald, der skal destrueres.

Dansk Mode & Tekstil opfordrer til, at dette lovforslag vil være i overensstemmelse med undtagelserne, når de er fastlagte af Kommissionen.

Forbrugerrådet Tænk mener, at alle produkter, der er egnet til forberedelse med henblik på genbrug, bør omfattes af forbuddet mod destruktion. Efterlyser et skærpet tilsyn med, at usolgte produkter ikke gøres uegnede til (for-)brug, så en eventuel usund forretningspraksis standses. Opfordrer til, at tilsynet er opmærksomt på incitamentet til at omgå forbuddet mod destruktion, så affaldshierarkiet opretholdes i alle led i værdikæden

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at hvis et affaldslæs indeholder usolgte forbrugerprodukter, som er egnet til materialenyttiggørelse, og affaldslæset indeholder en ikke uvæsentlig mængde affald egnet til materialenyttiggørelse, så vil affaldslæset som udgangspunkt skulle afvises. Med lovforslaget foreslås bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at det er fastsat i ecodesignforordningen, hvilke produkter, der omfattes af forbuddet mod destruktion. Ligeledes bemærkes det, at en forordning har direkte virkning, hvorfor de fastlagte undtagelser i forordningen, vil være de gældende.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget. Dog er der lavet ændringer i lovforslagets ordlyd, som nu omfatter alle affaldsbehandlingsanlæg, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om kontrol, afvisning, underretning og indberetning fsva. affaldsbehandlingsanlæg.

Ad 3 Affaldsdefinitionen

Kommunernes Landsforening bemærker, at det fremgår, at usolgte forbrugerprodukter er omfattet af definitionen affald egnet til materialenyttiggørelse. Inklusionen af usolgte forbrugerprodukter under affald til materialenyttiggørelse giver en uklar lovgivning. Usolgte forbrugerprodukter bør ikke være affald, da det netop er forordningens formål at holde usolgte forbrugerprodukter på produktsiden og ikke på affaldssiden.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at hvis usolgte forbrugerprodukter er fundet i et affaldslæs, som skal undergå behandling på et affaldsbehandlingsanlæg, så vil det som udgangspunkt være affald egnet til materialenyttiggørelse, fordi indehaveren har agtet at skille sig af med produkterne som affald. Miljø- og Ligestillingsministeriet er dog enig i, at usolgte forbrugerprodukter altid vil være affald egnet til materialenyttiggørelse. Miljø- og Ligestillingsministeriet har derfor slettet formuleringer i lovforslagets bemærkninger, der fejlagtigt kan give det indtryk, at usolgte forbrugerprodukter altid vil være affald.

Ad 4 Generelt

Dansk Erhverv er positive over den generelle minimumsimplementering af ecodesignforordningen, og understreger, at virksomheder ikke destruerer usolgte forbrugerprodukter intentionelt eller uden god grund, da det er både økonomisk og miljømæssigt uhensigtsmæssigt. at der i den videre udmøntning tages højde for virksomheders muligheder for at levere oplysninger til myndighederne på den mindst administrativt tunge måde, f.eks. ved brug af det kommende digitale produktpas.

ISOBRO hilser lovforslaget om at forbyde destruktion af usolgte forbrugerprodukter velkommen. Men bemærker, at de momsfrigtage genbrugsbutikker ifølge momsloven kun må sælge brugte varer af ringe værdi, der er modtaget vederlagsfrit. Det er derfor vigtigt og i tråd med intentionen i dette udkast til lovforslag, at usolgte forbrugerprodukter der ville blive destrueret, i forhold til momsloven, kan defineres som brugte varer af ringe værdi, så usolgte forbrugerprodukter kan doneres til genbrugsbutikker med videresalg for øje.

Kommunernes Landsforening bakker op om ecodesignforordningen og lovforslaget, som etablerer hjemmel til at håndhæve forbuddet i forordningen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet noterer sig opbakningen. Det påtænkes, at der oplysninger skal indgives digitalt, når systemet er på plads.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at ministeriet ikke er ressortministerium for momsloven.

Genbrugshjørner

ARC foreslår, at lovgivningen tydeliggøres med eksplicit plads til lokal udmøntning, hvilket kan omfatte henvisning til allerede udgivet inspirationskatalog om genbrugsområder på kommunale genbrugspladser fra januar 2024. ARC er af den opfattelse, at genbrugsområder udgør et stort potentiale for øget genbrug til fordel for frivillige organisationer, private virksomheder og borgere. Imidlertid kan lokale forhold have stor betydning for realiseringen af de potentielle gevinster.

Dansk Erhverv opfordrer til at Miljø- og Ligestillingsministeriet opsætter processer, afklarer de bedste rammer for kommunerne og aktører, bl.a. i forhold til mulighederne for afsætning af genbrugsgenstande, fordi der er usikkerhed om hvordan kommunerne fremadrettet skal etablere og drifte genbrugsområderne. Endvidere bemærker Dansk Erhverv, at der er behov for indsats for kommunale genbrugsbutikker for at afsætningen af genbrugsgenstande kan ske på lige vilkår.

Miljø- og Ligestillingsministeriet påpeger hertil, at kommunerne stadig gerne må etablere og drifte genbrugsområder på genbrugspladserne.

Miljø- og Ligestillingsministeriet henviser endvidere til Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet, som har ressortansvar for bl.a. forberedelse med henblik på genbrug og gebyrfinansiering.

Bemærkning giver ikke anledning til ændringer.

KL kvitterer forligskredsen og ministerierne for, at der har været udvist lydhørhed for, at de indvendinger mod bekendtgørelserne om direkte genbrug på genbrugspladser, der blev fremsat under høringen og det er blevet besluttet ikke at gennemføre tiltagene. KL støtter betragtningerne i lovforslaget om, at implementering af tiltagene ville have givet unødigt bureaukrati og have risikeret at ødelægge nogle velfungerende løsninger og samarbejder mellem kommuner og frivillige organisationer ude i kommunerne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

ARC foreslår at der entydigt gives hjemmel til kommunal finansiering af genbrugsaktiviteter via affaldsgebyrerne, og at hensigt om at fremme genbrug tydeliggøres i lovgivningen.

Kommunernes Landsforening bemærker, at der i miljøbeskyttelseslovens § 49b er et forbud mod kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald, hvilket bl.a. omfatter forberedelse til direkte genbrug. I § 49b er der dog i stk. 3 mulighed for, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan lave en undtagelse for forbuddet, således det er muligt at forberede affald til direkte genbrug på genbrugspladser. Bemyndigelsen er ikke blevet udmøntet i aktørbekendtgørelsen endnu, men KL ser frem til, at den udmøntes, således at forberedelse til genbrug på genbrugspladserne kan indgå som en naturlig forlængelse af arbejdet med det direkte genbrug på genbrugspladser, således kommunerne fx har lov hjemmel til at tage en stol fra storskraldscontaineren og stille i bytterummet. Med den foreslåede ophævelse af de to bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven fjernes også muligheden for gebyrfinansiering af genbrugsaktiviteter på genbrugspladser udover, hvad er beskrevet i Ankestyrelsens afgørelser. For at understøtte mere direkte genbrug og affaldsforebyggelse generelt, så KL dog gerne, at der blev hjemmel til at gebyrfinansiere sådanne tiltag.

Københavns Kommune beklager, at §§ 48, stk. 1, nr. 2, og § 50 f ophæves, da de to lovbestemmelser tilsammen giver lov hjemmel til, at kommunerne etablerer genbrugsområder på genbrugspladserne, og at de gebyrfinansieres. Københavns Kommune bemærker, at det af høringsudkastet til nærværende lovforslag fremgår af bemærkningerne (side 9), at ophævelsen af lovens § 48, stk. 1, nr. 2, ikke vurderes at få praktisk betydning. Derfor formoder Københavns Kommune også, at det ikke er hensigten med lovforslaget, at muligheden for gebyrfinansiering af kommunens aktiviteter på

genbrugsområdet skal ændres i forhold til, hvordan retstilstanden var, inden § 48, stk. 1, nr. 2, blev indsat i loven. Københavns Kommune forventer, at kommunerne fortsat har adgang til at gebyrfinansiere en række borgerrettede initiativer, bl.a. på affaldsforebyggelsesområdet, i det omfang initiativerne knytter sig til affaldsordningerne. Københavns Kommune finder det positivt, at det fortsat er muligt for kommunerne på frivillig basis at etablere genbrugsområder på genbrugspladser i kommunerne. Københavns Kommune imødeser udmøntningen af hjemlen i miljøbeskyttelseslovens § 49 b, stk. 3, nr. 2, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens deltagelse, herunder betingelser og vilkår for deltagelse, i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af affald, der er indsamlet på genbrugspladser i kommune

Vedrørende genbrugsområder generelt bemærker Miljø- og Ligestillingsministeriet, at Aftalekredsen bag Klimaplanen har besluttet ikke at gennemføre initiativet og i stedet bakke op om den frivillige indsats på kommunernes genbrugspladser, og at opretholde status quo. Miljø- og Ligestillingsministeriet understreger, at kommunerne stadig gerne må etablere og drifte genbrugsområder på genbrugspladserne, og anerkender Københavns Kommunes investeringer og gode arbejde med at fremme genbrug de seneste år.

Med hensyn til gebyrfinansiering, henviser Miljø- og Ligestillingsministeriet til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, som har ressortansvar for bl.a. forberedelse med henblik på genbrug og gebyrfinansiering. Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker dog, at Aftalekredsen bag Klimaplanen har besluttet ikke at gennemføre initiativet og i stedet bakke op om den frivillige indsats på kommunernes genbrugspladser, og at opretholde status quo. Det betyder, at det ikke alligevel vil blive muligt, at gebyrfinansiere genbrugsområderne, jf. § 48. Eftersom der ikke er blevet udstedt bekendtgørelser der udmønter § 50 f, har dette heller ikke tidligere været muligt. Ophævelsen af § 48, stk. 1, nr. 2 ændrer ikke ved de øvrige muligheder for gebyrfinansiering, og ophæver udelukkende muligheden for gebyrfinansiering af planlægning, etablering, drift og administration af genbrugsområder på genbrugspladser.

Bemærkninger giver ikke anledning til ændringer.

Generelle eller øvrige bemærkninger til lovforslaget

Følgende generelle eller øvrige bemærkninger er afgivet i høringssvarene:

Forbrugerrådet Tænk støtter op om lovforslaget, og hensigten bag ecodesignforordningen, og understreger samtidig, at det er vigtigt med et skærpet tilsyn, som sikrer at forbuddet håndhæves samt det medfører betydelige sanktioner hvis reglerne ikke overholdes.

Miljø- og Ligestillingsministeriet noterer sig opbakningen, og noterer ønsket om betydelige sanktioner.

Biogas Danmark mener, at energiudnyttelse kan ske samtidig med genanvendelse, når der i biogasanlæg genereres vedvarende energi samtidig med recirkulering samt genanvendelse af næringsstoffer og recirkulering af kulstof ved håndteringen af organiske restprodukter. Biogas Danmark bemærker, at afsnittet 3.1.1.2. i udkast til lovforslag derfor bør tilrettes, så ovenstående pointe fremgår.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker, at der i pågældende afsnit refereres til definitionerne i affaldsbekendtgørelsen § 3. Definitionen på genanvendelse omfatter ikke energjudnyttelse. Afsnittet vedrørende affaldsbekendtgørelsen er fjernet fra lovforslaget.

ARI påpeger, at vurderingerne alene ses at tage højde for omkostningerne på forbrændingsanlæggene og ikke omfatte de erhvervsøkonomiske og administrative omkostninger hos virksomhederne, og at en eventuel gebyrbetaling heller ikke er opgjort.

Dansk Mode & Tekstil tilskynder, at de estimerede økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet holder sig inden for den angivne ramme.

Miljø- og Ligestillingsministeriet noterer tilskyndelsen og bemærker samtidig, at lovforslaget udelukkende indeholder bemyndigelsesbestemmelser og derfor ikke isoleret set har økonomiske eller administrative konsekvenser.